

Koronavirüs Hastalığına (COVID-19) Karşı Hazırlık ve Müdahale UNFPA Ara Dönem Teknik Bilgi Notu

En son bulgular için Dünya Sağlık Örgütü COVID-19 sayfasını ziyaret ediniz:

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

Ergenler ve Gençler & Koronavirüs Hastalığı (COVID-19)

Önemli Mesajlar

Ana Mesajlar

COVID-19 kapsamında okullar, rutin sağlık hizmetleri ve toplum düzeyindeki merkezlerde yaşanan aksamalar nedeniyle, ergenlere ve gençlere cinsel sağlık ve üreme sağlığı ve haklarıyla ilgili bilgi ve destek sunmak için yeni yöntemler tesis edilmesi gerekmektedir.

Gençler, bu krizde risklerin hafifletilmesi ve topluma erişim noktasında önemli bir kaynak olabilir.

- COVID-19'a maruz kalan gençlerin enfeksiyonu yayma olasılıkları yaşlılardan farklı değildir. Bu nedenle, tarama, test, sınırlama ve bakımla ilgili ulusal rehber ilkelere ve tanımlanmış algoritmalara tam anlamıyla uyarak sosyal mesafe tedbirlerini uygulamaları gerekmektedir.
- Gençlerin örgün eğitimi, buna erişimleri varsa dahi, pandemiden belirgin bir şekilde etkilenmiştir. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'ne (UNESCO) göre, 107 ülkede okullar ülke genelinde kapatılmış olup bu durum, 861,7 milyon çocuğu ve genci etkilemektedir.
- Gençler ayrıca, yaygın eğitim kurumlarının kapatılmasından da etkilenmekte ve bu durum, akranları ve öğretmenleri ile olan sosyal ilişkilerden yoksun kalmalarına neden olmaktadır. Söz konusu kurumların uzun süre kapalı kalması ve hareket kısıtları, ruhsal huzursuzluk ve kaygılarda artışa neden olabilir. Bakım verenlerin enfekte olarak karantina altına alınması veya vefat etmesi halinde ergenlerle ilgili ortaya çıkan koruma ve psikososyal meselelerin çözülmesi gerekmektedir. Ergenlerin hayatında önemli rolü olan ebeveynler ve/veya velilerle birlikte, eğitim, sosyal destek mekanizmaları ve sağlık hizmetlerine erişimin sürdürülmesi gerekmektedir.
- Ergenler ve gençler, özellikle de çok yüksek düzeyde aile içi şiddete ve eş şiddetine maruz kalma olasılığı hâlihazırda yüksek olan ergen genç kızlar ve genç kadınlar, karantina ve izolasyon nedeniyle daha da yüksek düzeylerde şiddetle karşı karşıya kalabilmektedir.
- Genç göçmenler, genç mülteciler, evsiz gençler, idari gözetim altında olanlar ve küçük yerleşimler veya gecekondu mahallesi gibi kalabalık alanlarda yaşayan gençleri kapsayan çok sayıda savunmasız gencin yaşam koşulları, COVID-19'la temas riskini arttırmaktadır. Bu gençlerin COVID-19'a maruz kalma riskini hafifletmekle ilgili bilgiler de dâhil olmak üzere, teknolojiye ve alternatif eğitim ve bilgi seçeneklerine erişimleri de sınırlıdır.

- Küresel HIV epidemisiyle ilgili çok büyük bir yük taşıyan HIV ile yaşayan gençler, bağışıklık sistemlerinin zayıf olması ve düzenli antiretroviral (ARV) ilaç tedarikine ve bu koşullar altında öncelik verilmemesi olası diğer hizmetlere bağımlı olmaları nedeniyle, daha büyük risk altındadır.
- Sağlık sistemi üzerindeki COVID-19 baskısının süresi uzadıkça, cinsel sağlık ve üreme sağlığı hizmetleri ve ilgili bilgilerin gençlere iletiminde yaşanan aksamaların giderilmesi gerekecektir. Gençler de dâhil olmak üzere, pek çok insanın COVID-19'la bağlantılı olarak yüksek düzeyde kaygı ve stresle karşı karşıya kalması nedeniyle, ruh sağlığı hizmetleri ve danışmanlığına duyulan ihtiyaç çok büyüktür. Genç göçmenler, genç mülteciler, idari gözetim altında olan gençler, engelli gençler, HIV ile yaşayan gençler ve yoksulluk içinde yaşayan gençler gibi savunmasız grupları korumak için uygun tedbirler alınması gerekecektir.
- Krizlerde ve kamu sağlığıyla ilgili acil durumlarda gençler değerli bir kaynak ve ağ teşkil etmektedir. Hastalık ve hastalığın bulaşmasıyla ilgili doğru bir eğitimle, gençler enfeksiyon zincirinin kırılmasına yardımcı olmak için sağlık kurumları ile ortak çalışabilir.
- Dijital eşitsizliklere rağmen, bu genç jenerasyon, teknoloji, medya ve internet sayesinde diğer hiçbir jenerasyonda görülmediği kadar birbirleriyle bağlantılı haldedir. Bu sosyal mesafe ve tecrit tedbirleri döneminde, çok sayıda gencin teknolojiyle olan yakınlığı; iletişim kanallarının açık tutulması ve insanların birbirleri ve geniş toplum hakkında bilgi sahibi olarak birbirlerine destek olması noktasında hayati önem taşıyacaktır. Gençler, COVID-19'la ilgili doğru bilgilerin yayılmasında kritik rol oynayabilir ve riskin azaltılması, ulusal hazırlık ve müdahale çalışmalarını hakkında bilgi paylaşımına destek olabilirler.

UNFPA Müdahale Girişimleri

- **Risk iletişimi ve sanal toplulukların katılımını sağlama noktasında gençlere destek olmak:** UNFPA; şefkat uyandırmak, virüse karşı farkındalık ve koruma kalkanı oluşturmak, topluları içerisinde sağlıklı davranışları yaygınlaştırmak ve çeşitli çevrimiçi araç ve kanalları kullanarak virüsün yayılımını önlemeye yönelik doğru bilgilerin paylaşımını sağlamak için, gençlik örgütlerinden oluşan geniş bir ağdan faydalanacaktır. Bu çalışmalar kapsamında; önemli kaynakların yerel dillere tercüme edilmesi, dijital teknoloji kullanımı ve COVID-19 pandemisiyle ilgili yanlış bilgilerle ve yabancı düşmanlığıyla mücadele yer alacaktır.
- Gerektiğinde ve mümkün olduğu hallerde sosyal ve toplum çalışma uzmanları ve profesyonel sağlık personelinin destekçileri olarak eyleme geçmek de dâhil olmak üzere, gençlerin virüs hakkındaki bilgilerini genişletmelerini ve önleme ve müdahale çalışmalarında etkin bir rol oynamalarını sağlayan yöntemlerle, **gençlik örgütlerinin güvenli, etkin ve anlamlı katılım kapasitesini güçlendirmek.**
- Karantina ve kendi kendini tecrit süreçleri ve prosedürleri süresince özellikle kız çocukları ve genç kadınlar olmak üzere, **ergenlere ve gençlere yönelik her türlü şiddet, damgalama ve ayrımcılığı önlemek, buna karşı koruma sağlamak ve bunların etkilerini hafifletmek** için gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak.
- **Virüs hakkında verilere dayalı, yaşa uygun bilgiler vermek ve yayılmasını önlemeye yönelik somut önerilerde bulunmak.** UNFPA'nın ülke ofisleri, ellerin yıkanması ve sosyal mesafenin korunması gibi tavsiye edilen davranışların benimsenmesine katkıda bulunmak amacıyla, yaşa uygun yapılandırılmış cinsel sağlık eğitimi ile sosyal ve davranışsal değişimlere yönelik iletişimi yaygınlaştırmak için hâlihazırda kullandığı dijital platformlar aracılığıyla gençlere ulaşmak için yaratıcı ve esnek topluma erişim stratejileri uygulayacaktır.

(Ergen ve gençlere ilişkin daha fazla bilgi ve genç dostu materyaller için, Compact for Young People in Humanitarian Action oluşumunun web sitesinde yer alan [COVID müdahale sayfasına](#) bakınız.)

- UNFPA, ülke ofisleri aracılığıyla, mümkün olduğu hallerde *yaygın eğitim veya eğlenceli etkinliklerden yararlanarak eğitimin sürdürülmesine* destek olacaktır – Bkz. Salgınlar sırasında okulları güvende tutmaya yönelik IFRC/WHO/UNICEF rehberleri:

https://www.unicef.org/media/66036/file/Key%20Messages%20and%20Actions%20for%20COVID19%20Prevention%20and%20Control%20in%20Schools_March%202020.pdf